

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Viator Christianvs Recta Ac Regia in coelum Via tendens

Soliloquium Animæ. Vallis Liliorum. De Tribus Tabernaculis. Gemitus & suspiria animæ pœnitentis, seu de Vera Compunctione Cordis. Cohortatio ad Spiritualem profectum

Thomas <von Kempen>

Coloniae Agrippinae, 1682

Thomæ A Kempis. Gemitvs Et Svspiria Animæ Poenitentis; Seu, De Vera Compunctione Cordis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53320](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53320)

THOMÆ A KEMPIS,
GEMITVS ET SVSPIRIA
ANIMÆ POENITENTIS;
S E U,
DE VERA COMPUNCTIONE
C O R D I S.

I
G
F
m
te
p
in
e
t
e

GEMITUS ET SUSPIRIA
ANIMÆ POENITENTIS.

Flete mecum omnes amici pii gemitus mei, & videte dolorem meum, quia vehemens est. Attendite plagam meam, quoniam profunda est. *At-toris respi-scentis.*

Quid est, quod defleo? Hoc inquam est, quia projectus sum à facie Dei cœli, à facie oculorum ejus. In tenebris & in umbra mortis sedeo, & lumen cœli non video. *Psal. 30. Tob. 5.*

Quale igitur gaudium potest esse mihi? Miser ego homuncio descendi ab Hierusalem in Hiericho, & incidi in latrones crudelissimos, qui etiam despoliaverunt me tunica immortalitatis, & plagis impositis abierunt semivivo relicto. *Lucæ 10.*

Invenerunt me custodes civitatis, percusserunt me & vulneraverunt me: tulerunt pallium meum custodes murorum. *Cant. 5.*

Nunc ergo filia Hierusalé nuntiate Dilecto, quia dolore reple-

tus

*Ioan. 11.
Matt. 8.*

tus sum. Mittite ad illum dicentes: *Ecce Lazarus, quem amas, infirmatur: Domine, puer meus jacet in lecto paralyticus, & male torquetur. Jam multos annos habeo in infirmitate, claudus sum ego servus tuus ex utero matris meæ; quia gravi vinculo originalis peccati obnoxius sum & confictus.*

**Formido
& terror
peccato-
ris.**

2. Filius Adam prævaricatoris ego sum, & filius mortis, totus in peccatis natus. Miserabilis introitus meus, & horribilis exitus meus. Et quo fugiam? Nescio.

Psal. 138.

Si ascendero in cælum, tu illic es, qui peccantibus non parcis: Et si descendero in infernum, ades, ut punias prævaricantes?

Ob judicem ubique imminente.

Ubi abscondam me à vultu iræ tuæ, quia peccavi nimis in vita mea? Aspexi sursum in cælum, & dixit Deus: Tollatur impius, ne videat gloriam Dei.

Luca 13.

Respexi iterum in abyssum, insonuit vox terribilis: *Ligatis manibus & pedibus projicite eum in tenebras exteriores; ibi erit fletus & stridor dentium.*

Ex;

Exhinc conturbatus factus cœ-
pi pavere, & multum in cœstus esse;
sed & omnia ossa mea immutata
sunt à facie iræ & indignatione
Domini *Timor & tremor vene-
runt super me, & contexerunt
me tenebra.*

Psal. 54.

Et dixi: Quis ergo poterit
salvus esse? Si iniquitates obser-
va veris, quis sustinebit? Terribi-
le & sanctum nomen eius.

Psal. 129.

Psal. 110

3. Sed nunc tace anima mea;
Audi enim consolatoriam vo-
cem, loquentem ad eos, qui in
tristitia & luctu sunt; Scribe:
Beati qui lugent, quoniam ipsi
consolabuntur. Et iterum; Pœni-
tentiam agite, appropinquabit
enim regnum cœlorum.

*Consola-
tio pec-
catoris.*

Matt. 5.

Matt. 3.

Vox Domini consolantis ter-
vos suos; Vox Domini post ter-
gum monentis. Convertimini filii
hominum, & vivite. Converti-
mini ad me, & ego convertar
ad vos. Venite ad me omnes, qui
laboratis & onerati estis, & ego
reficiam vos.

Hier. 3.

Ezech. 18

Matt. 11

Et Propheta occurrens in cœ-
rentibus, sic ait: *Iuxta est Domi-
nus his, qui tribulato sunt corde.*

Psal. 33.

Et

Psal. 29.

Et de semetipso loquitur verbum
consolatione plenum. *Audivisti
Dominus, & misertus est mei,
Dominus factus est adjutor
meus, quoniam non sprevit de-
precationem pauperis.*

Ecce adhuc locus est, & nec-
dum clausa est janua. Poteris er-
go per poenitentiam omnia in-
staurare, & mala quæ fecisti, &
bona quæ omisisti.

Luca 19.

Jam noli nimis expavescere,
*Venit enim filius hominis quære-
re & salvum facere, quod pe-
rierat. Et rursum: Non veni vo-
care justos, sed peccatores.*

Matth. 9

**Fiducia
peccato-
ris resi-
pitentis.**

4. Eleva igitur te anima mea
in confidentiam bonam, quia
Dominus locutus est. Vita tua
inferno appropinquavit, & mor-
ti tradita eras: sed Deus misertus
est tui, & cogitavit tecum facere
misericordiam suam.

Gen. 3.

Timuisti valde à facie Dei, &
cogitasti, ut absconderes te ab
eo, sicut pater Adam fecit, quã-
do peccavit: sed hoc frustra co-
gitasti. Meditata es quoque fu-
gamin aliquam regionem, quem-
admodum Jonas fugit à facie

Iona 1.

Do:

COMPUNCTIONE. 777

Domini in navim: sed & in hoc vane laborasti. Neque enim occultando, neque fugiendo manus Dei evades.

Revertere igitur per aliam viam in regionem cœlestem, quam ostendit tibi Deus, ut ambulares per eam.

Hæc est via: Pœnitentiam agite. Optimum consilium & forte auxilium datum est tibi de cœlo. Consilium tale est, ut digne pœniteas, & flendo peccata tua vindices; & sic reconciliata pacem habeas ad Deum.

Auxilium tuum à Domino, qui fecit cœlum & terram. Qui cum tantus esset, pro te omne debitum solvere dignatus est. Tradidit enim in mortem animam suam, & pro transgressoribus exoravit, ut non perirent; & ita morte sua eripuit te à morte æterna, & auxiliatus est tibi per crucem suam.

5. Istud quoque recommen-
dans fidelibus Paulus Apostolus ait: *Peccata nostra tulit, affigens illa cruci, condonans nobis omnia delicta, ut vivamus cum illo.*

Hinc

Psal. 123.

Ephes. 5.

Isaia 53.

Coloss. 2.

1. Tim. 1.

Hinc in alio loco idem Apostolus loquitur: *Fidelis sermo, & omni acceptione dignus, quia Christus Iesus venit in hunc mundum peccatores salvos facere.* Ecce qualem consolationem, & quantam spem reliquit Deus peccatoribus; sed pœnitentibus, sed conversis.

Memento verbi sancti sui, in quo spem dedit tibi. Et nunc Domine, prosterno me in oratione ante te, & clamo ex toto corde meo.

ORATIO
Peccatoris ad Deum se convertentis, & pro misericordia supplicantis, devotissima.

6. *Domine Deus, sancte Pater, peccavi in cœlum, & coram te, & non sum dignus vocari filius tuus. Sed Pater mi, fac me sicut unum ex mercenariis tuis.*

Iuste agis, si projicis me à facie tua: sed misericorditer facis, indignum omni beneficio recipiendo.

In hac confusus misericordia, procido ad pedes tuos, lacrymas fundo, vestigia tua adoro & osculor devote, te deprecans humili & contrito corde.

Respice misericors Deus super pulicem unum & canem mortuum;

COMPUNCTIONE 579

tuum; & propitiare mihi, sicut
beatissimæ Mariæ Magdalenæ
quondam peccatrici veniam ad
pedes tuos tam cito promerenti.

Prætrade misericordiam tuam *Psal. 32.*
scientibus te; da dexteram pro-
fugo seruo tuo, & videant oculi
tui piissimi contritionem cordis
mei. Nec irascatur Dominus
meus in perpetuum, super malig-
nitatem serui sui; sed universæ
multitudinis misericordiæ suæ à
seculo recordetur, & sit hodie
placabilis in servum suum.

Exaudi, Domine, hanc uni-
cam petitionem, quam fundit co-
ram te servus tuus, genua flectens
ante omnipotentiam tuam, ado-
rans super terram vultum gloriæ
tuæ; quia stulte egi & insipienter
nimis, multoties offendens man-
suetudinem tuam, non veritus
thronum regni tui.

Dimitte obsecro omnem no-
xam seruo tuo, & ne deleas no-
men meum de libro viventium;
sed in electorum tuorum numero
me scribere digneris, ut inveniar
in laudem & gloriam sancti no-
minis tui. Amen.

Longani-
mitas Dei
in expe-
ctando
peccato-
res.

7. O quanta est misericordia tua Domine, qui, ut bonitatem tuam abundantius ostenderes, voluisti hominem dignum morte à morte liberare! Insuper profugos & fugitivos voce benignissima revocare studuisti, mittens fideles servos & amicos tuos hora cœnæ dicere invitatis, quia parata sunt omnia, venite ad nuptias.

Dehueras ex iustitiæ ordine misisse expeditos vernaculos post inimicos tuos, qui noluerunt te regnare super se, & occidere homicidas illos, quia digni erant; aut in carcerem mitti, donec redderent novissimum quadrantem; aut deputari cum iis, qui in inferno sunt.

Sed non es usus hac potestate, sed omnem mansuetudinem tuam ostendisti, patienter ferens omnia usque ad tempus, ut liberentur dilecti tui, & fugiant à facie arcus; hoc est, ut iudicium horrendum conversione digna præveniant.

Si enim voluisses extendere manum tuam in impios, & in
cun-

Psal. 107

Psal. 59.

Si Deus
statim

COMPUNCTIONE. 781

cunctos qui peccaverunt, multos
perdidisses, qui jam amici tui fa-
cti sunt, & inter primos apud te
locum invenerunt.

Non haberes nunc Petrum,
qui ter negando peccavit; nec
Paulum, qui persequendo bla-
sphemavit; neque Matthæum pu-
blicanum, qui terrenis lucris in-
biavit; sed nec unum quidem de
principibus magnis Apostolis
tuis, quos constituisti iudices su-
per omnem terram.

Nunc quidem charissimi tibi
facti sunt, & nota fecisti eis om-
nia, quæcumque audisti à Patre;
& clarificatus es in eis, & ipsi
clarificaverunt nomen tuum su-
per terram.

Hæc fecit omnipotens manus
tua, & misericordia tua, & dex-
tera tua repleta omni dulcedine.

Abscondens enim omnem i-
ram tuam, voluisti nos facere fi-
lios gratiæ, & consortes diviniæ
naturæ, & cohæredes regni tui.

8. O fons pietatis & infinitæ
miserationis, qui nunquam super-
effluere cessas, sed appropin-
quantibus tibi semper expansus

Bbb 2

per-

puniret
impios,
multi ef-
sent dam-
nati, qui
jam sunt
beati.

Ioan. 21.

permanes. Ad te utinam omnes
ingrediantur, & gustent de cibis
mensæ tuæ, quoniam suaves sunt,
& non est in illis mors neque a-
maritudo aliqua.

Sed non in omnibus beneplacitum est tibi. Multi enim convertunt se retrorsum, diligentes hoc seculum magis, quam ceterum sanctorum filiorum tuorum; desperantes semetipsos, & servientes immunditiis & iniquitatibus, quorum manet iudicium certum; & longe à te facti, sub sentibus esse delicias putant.

Iob, 30.

Dei pietas erga suos.

Dilecti verò filii tui, & fideles servi tui odientes mala, ipsi diligunt te in toto corde suo, meditantur die ac nocte in mandatis tuis, & hos abscondisti iub alis tuis, ne capiantur illecebris seculi.

Hi plerumque desiderio magno vitæ perpetuæ flagrantes, citius dissolvi cupiunt, ut tecum multo feliciter vivant.

Et cum non exaudiuntur ad voluntatem suam, fit tamen ad salutem ipsorum & tuam dispensationem, ut adhuc laboribus exerceantur, Non

COMPUNCTIONE. 783

Non quod tu, Domine, minus illos tunc diligas, quia illorum mox preces & desideria non imples: sed differendo copiosius vis remunerare, quos amplius fatigari in hoc mundo permittis.

Dilatio
exaudi-
tionis
piis cedit
in bonum.

Bene illis, qui tantam affecuti sunt à te gratiam; qui jam æternæ vitæ desiderio æstuant: & per fructum boni operis, manipulos retributionis præstolantur.

Ego qui peccator sum, & peccatorum meorum pondere premor, quomodo levare audeam oculos meos, in montes istos eximios, sanctos tuos & perfectos viros, qui terrenam habitationem tanquam vallem lacrymarum, altitudine conversationis, excreverunt, & cœlum jam contemplationis acumine tangunt?

9 Væ, væ, væ, (inquit Joannes Apostolus) *habitantibus in terra.* Væ carnalibus mentibus, & hunc mundum adhuc per desiderium inhabitantibus. Væ etiam his, qui passionum multarum aculeis circumdantur.

Apoc. 8.

Et væ longe errantibus à via

justorum, qui non flent, sed vane
rident, & (quod gravius est) cum
in præsentia Dei male agunt,
hoc ipsum non metuunt, sed su-
bito parvipendunt.

Quid ergo mirum, si nunc do-
leo, si tamen (ut dignum est) &
vere doleo? Nam dolor internus
mutat affectum hominis, & non
vult gaudere, nec a modo conso-
lari in terrenis.

Vide quæ
& quanta
sit homi-
ni pio
materia
doloris &
lacryma-
rum.

Vide unde dolere & flere de-
beas. Satis raro perfecte se collig-
git animus, & interdum vix lu-
cet de super veritas, & modica
ex parte fruitur anima suo coele-
sti cibo. Ideo merito gemere po-
test amore gravata terreno; quia
Deo facta est & sibi ipsi tam ig-
nota.

Psal. 101.

Deploret igitur, quicumque
cor intus habet, in semetipso, &
dicat: *Quia cinerem tanquam
panem manducabam, & potum
meum cum fletu miscebam.*

Hoc, inquam, est, quod intra
meipsum percogitans desleo,
quia terrenis (proh dolor) & vi-
sibilibus rebus sine necessitate
sepius implicor, aliquoties dele-
tor.

tor, quandoque difficulter
(quod gravius est) avellor.

Heu me ab iis, quæ nociva
mihi sunt, & quæ detestor læ-
pius & odi, rursus tamen capti-
vor ab illis.

10. O lutum, lutum, usque-
quo adhærebis mihi? O tenebræ
& lubricum, quamdiu involvar
à vobis? Quamdiu patiar vos, &
quousque ero vobiscum?

Magna infirmitas mea, ut sta-
re sit difficile, proclivum autem
vitiis & mentis calamitatibus
succumbere.

Sum etenim terrenus, de terra
formatus; & ideo naturali fragi-
litate plus terrenis quàm cœle-
stibus me sentio cogitationibus
commoveri.

Æterna bona minus a vide
quæro, quæ sursum sunt non fa-
pio, & arefcit tanquam testa vir-
tus mea, quia oblitus sum come-
dere panem meum: Meum, in-
quam, meum, quem Deus Pater
dederat mihi, sed jam mutatus
est mihi in terrenum. Et qui cœ-
lesti frumento satiari potuissem,
ecce manduco cinerem.

Questus
hominis
carne circ
cumdati,
ob mise-
riam &
pericula
vitæ præ-
sentis.

II. Miser & multum infelix ego sum, qui ad hanc inediam perveni; ut superna nesciens & negligens, ad amandum hæc inferiora me vertam.

Ad edendum & gustandum delicias perpetuas, super mel & favum dulciores, creatus eram; sed peccans in Deum meum excæcatus sum, & illas amisi epulas, atque mundi hujus cupiditatibus foveor.

Tantoque licentius cor meum ad singula terrena solatia effusum est, quanto longius se ab intimis expulsum deprehendit.

Conversus tamen aliquando ad meipsum, in istis terrenis felicem me non invenio.

Æstum seu luctum hominis inter cælum & terram positi, graphice exprimit.

Nam multis adversitatibus multisque doloribus circumdor & repleor; & in multa positus angustia, sapius contristor, & quid eligam ignoro.

Coarctor nimis è duobus, & quid præponam alteri, tarde quidem & vix discerno. Illa quæ supra me sunt peto, ut veniant, & non semper præsto sunt; hæc quæ infra me Deus posuit, opto ut di-

di-

COMPUNCTIONE. 787

discedant, & ipsa manere juxta me non vocata volunt.

Veniunt catervatim ad me, & cum eis cogitationes diversæ; quædam ex seculo, aliquæ ex carne, plures ex diabolo, & circumdantes me undique dicunt: Os tuum & caro tua sumus.

Terræna desideria quam calide se homini insinuant

Maneamus paululum apud te. Consenti nobis: Amicus esto noster, & sede hic etiam apud nos.

Blandimentis suis & promissionibus magnis astute mihi insidiantur; minis & terroribus variisque malorum eventibus, animam meam nituntur affligere.

12. Ego autem quoniam mortalis sum homo, & imbecillis ad resistendum, horum persuasionibus & importunitatibus, ut oportet, non satis contradico.

Homo iis facile cedit;

Et tamen si ita, ut suadent, fecero, certum est, quod fallor, quoniam in dolo mecum loquuntur, & non est ex Deo ista persuasio, sed ex maligno.

Qui enim ex Deo nati sunt, resistunt diabolo, & fugit ab eis: & quod odio habent mundum, &

Nisi deī gratia munitus.

quæ

quæ in eo sunt, non est quod re-
tardat illos.

Qui etiam in Deo sapientes
sunt, non credunt omni spiritui,
sed probant omnia, utrum ex
Deo sit spiritus, an ex mundo.

Audiunt quidem, sed non
consentiunt dicentes: Nescimus
unde sitis. Discedite, quoniam ex
patre diabolo estis, & veritas in
vobis non est.

Talis est conflictus piorum: &
quis sit labor tentationum om-
nium, novit Dominus, qui uni-
versa respicit.

Vita ista doloribus & pressu-
ris plena est, sicut optime no-
rant, qui de amaritudinis ejus
calice biberunt.

**Conso-
latio omnis
frustra-
mea sine
divina.**

Quærit idcirco humanus ani-
mus, unde possit recreari, & fru-
stra est omnis consolatio, nisi ad-
sit divina.

Quotidiana instruitur expe-
rientia, quod fallax est omnis
spes terrena, & in amaritudinem
illi proveniet, quicquid extra
Deum in tempore hujus peregrina-
tionis quærit.

13. Heu mihi, quia longinqua

fa-

COMPUNCTIONE. 789

facta est habitatio mea, & non est utique in hac vita tale quid, in quo requiescat tutè anima mea.

Dicunt mihi singula membra mea: Noli pro nihilo fatigari, quia prius confumeris, antequam poteris satiari in his terrenis.

Dicit proinde spiritus meus, qui cibum suavem, delicio sum, & optimum semper appetit: Revertar in domum meam, unde exivi: quia melius mihi erat tunc, quàm nunc: etiam nauseam patior in his, quæ foris oblata sunt.

Sed, ô caro mea, utinam hanc vocem audires: & postposita tua prudentia, spiritum æmulari velles. Procul dubio vitam invenires, & mortem evaderes sempiternam.

Temporale debitum oportet te persolvere, quia damnata es in prima prævaricatione. Et ideo prudenter ages, si te omni manufuetudine spiritui subderes, rebellemque te non faceres: ut secunda mors te non tangeret, sed in requiem æternam, quam maxime diligis, introires.

Caro spiritui obedire debet.

Caro
nunc
consors
tribula-
tionis,
postea e-
rit & cō-
solatio-
nis, una
cum ani-
ma,

14. Sequere ergo me, & spiri-
tum tuum noli contristare ad-
versum eum, concupiscendo; ma-
gis verò ad omnia, quæ ille præ-
cipit, paratior esto. Dico tibi, si
particeps fueris tribulationis,
eris & consolationis.

Indue te cinere & cilicio, de-
scende, sede in pulvere filia
Sion. Plange mecum, quia non
est mihi bene: & dolor meus non
est modicus, neque momenta-
neus.

Gen. 3.

Deus meus & Dominus meus
iratus est super servum suum, &
maledixit operibus ejus, & dixit:
*In sudore vultus tui vesceris
pane tuo.* Et ego confiteor, quod
ideo terram desiderabilem juste
amisi, quia mendatum Dei non
custodivi.

Hominis
felicitas
in statu
innocen-
tiaz;

Cibus meus non erat, ante-
quam huc cecidissem, animalis,
terrenus & corporeus, sed cœli-
cus, Angelicus & spiritualis.

Panis triticeus, subtilis & dis-
cussus erat, quem paraverat mihi
Deus; nunc autem hordeaceus,
grossus & mucidus factus est: et
iamsi dixerò, quod sit subcineri-
cus,

COMPUNCTIONE. 791
cius, qui non est reversatus, ve-
rum fatear.

15. Bene ergo deploro ego
dolorem meum, quem concepi
de exilio, in quo natus sum; &
damnum meum, quod sustineo in
terra aliena.

Plangite simul filii hominum,
& flete super vosipsum filii Adam;
qui cinerem tanquam panem
manducatis, qui cœlestem cibum
pro terreno commutastis. Et ô
infelices & cæci filii, quid amifi-
stis?

Verum quia non agnoscitis,
propterea minime fletis; & eo
magis deplendi estis, quod tam
grandem miseriam vestram non
videris.

Intuemini excidium meum,
quibus privatus sum deliciis, &
quantis malis circumseptus.

Laboro jam in præsentis vita,
& die ac nocte suspiro pro æter-
no convivio; ubi nemo esurit, sed
omnes in jucunditate vinum bi-
bunt: vinum lætificans & clarifi-
cans Sanctorum corda, non men-
tes evertens: nec est, qui mihi
haustum ex illo præbeat.

Et misere-
ria in sta-
tu vitæ
præsen-
tis.

Ccc

Vix

Vix pugillus aquæ salutaris, quæ in cœlestibus regnis exuberat, datur postulanti. Clausum est cœlum super me, & terra non dat fructum suum, sed spinas & tribulos germinat mihi, & vos dicitis: Cur fles? quare non comedis & bibis?

Ecceitas
& stuperitas
ditas hominum
carnalium.

Filii hominum, usquequo gravi corde? Usquequo talia sapitis? & quare affligitis cor meum loquentes mihi stultitiam.

Isaia 48.

Non est vobis pars in sermone Domini, & subvertere quæritis justum mendaci promissione, dicentes: *Pax, pax, & non est pax.* Quid vobis & paci? *Non est pax impiis, dicit Dominus.*

Nec enim propterea fleo, quia dives non sum, quia vino & pane, frumento & oleo, non abundo, sicut vos abundare quæritis: sed quia in mundo sum, & illum nondum video, qui est vera pax & summa beatitudo.

Job. 3.

Intendite plagæ meæ, & palpate vulnera mea: & si mecum non vultis flere, dimittite me ut plangam paululum dolorem meum,

COMPUNCTIONE. 793

meum, antequam vadam ex hac vita, & amplius non revertar.

16. Sedebo interim lugens, & contristatus incedam; foras non egrediar, sed moriar in nidulo meo, & sepeliar in sepulchro, quod effodi mihi.

Gavifus sum vehementer, quòd inveni sepulchrum; ut dormiam in illo, & non videam mala super terram. Tædet animam meam vitæ meæ, & dolor meus renovatur quotidie.

Tædium
vitæ &
desideriū
mortis.

Peto ergo, mi Domine Deus, ut absolvas me ab omni peccatorum vinculo, & desuper terram eripias me, quia melior est mihi mors quàm vita.

Et quid hic amplius faciam? Transeunt dies & dies, anni & anni, servus autem tuus non multum proficit.

Ne protrahas indignum servum tuum, nec patiaris eum diutius vagari post vanitatem hujus vitæ.

Erravi sicut ovis, quæ periit; require servum tuum Domine, quia tempus est. Neque justitia

Psal. 118.

Psal. 105.

794 DE VERA COMPUNCT.
mea, neque bonitas mea, Domi-
ne; sed misericordia tua & man-
suetudo, quæ mensurari non
potest.

Secundum hanc fac mihi ser-
vo tuo, & visita me in salutari
tuo, ad vivendum in bonitate e-
lectorum tuorum, ad lætandum
in lætitiis gentis tuæ; ut lauderis
cum hæreditate tua, quam ac-
quisisti sanguine tuo. Qui cum
Patre & Spiritu sancto manes
Deus benedictus in secula. A-
men.

CO.